

Sexuálně přenosné infekce

Sexuálně přenosné nemoci (STD – *Sexual transmitted diseases*) zahrnují infekční onemocnění, jejichž šíření je úzce **vázáno na pohlavní styk** a další sexuální praktiky. Přenáší se sekrety sliznic, krví, slinami či spermatem. Postihují především pohlavní ústrojí, případně močový trakt nebo ostatní orgány. Mezi nejčastější STD patří: syfilis, kapavka, chlamydiová infekce (*lymphogranuloma venereum*), trichomoniáza, infekce HPV, genitální herpes (HSV), infekce HIV a virová hepatitida typu B.

V posledních letech je zaznamenán **celosvětový nárůst incidence** tohoto onemocnění (každoročně cca 375 mil. nově infikovaných).

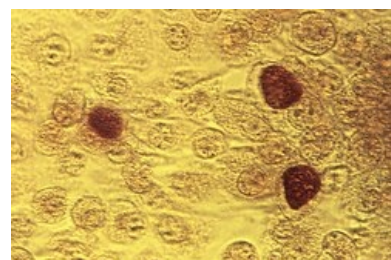
V ČR byl hlášen rapidní nárůst hlášených STD, především syfilis a kapavky. Mezi lety 2019 a 2020 vrostl počet případů syfilis z 610 na 870.

Povinnému hlášení podléhá: syfilis, kapavka, *lymfogranuloma venereum* a HIV/AIDS.^[1]

Sexuálně přenosné infekce a jejich původci		
	Onemocnění	Původce
Bakteriální	Gonorrhea – kapavka	<i>Neisseria gonorrhoeae</i>
	Syfilis – lues	<i>Treponema pallidum</i>
	Ulcus molle – Chancroid	<i>Haemophilus ducreyi</i>
	Granuloma inguinale – donovanóza	<i>Calymmatobacterium granulomatis</i>
	Chlamydie	<i>Chlamydia trachomatis</i>
	Mykoplasma	<i>Mycoplasma hominis</i> , <i>M. genitalium</i>
	Ureaplasma	<i>Ureaplasma urealyticum</i>
Virové	HIV/AIDS	<i>Human Immunodeficiency Virus</i>
	Virová hepatitida B	<i>Virus hepatitidy B</i>
	Herpes genitalis	<i>Herpes simplex virus 1, 2</i>
	Condylomata acuminata	<i>Lidský papillomavirus</i>
	Molluscum contagiosum	<i>Molluscum contagiosum virus MCV</i>
Kvasinkové	Kandidové infekce	<i>Candida albicans</i>
Parazitární	Pediculosis pubis	<i>Phthirus pubis</i>
	Svrab – scabies	<i>Sarcoptes scabiei</i>
Protozoární	Trichomonádová vulvovaginitida	<i>Trichomonas vaginalis</i>

Chlamydia trachomatis

Častá infekce u žen, která postihuje i děložní čípek. Klinicky se projevuje mukopurulentním výtokem, ale většina nakažených symptomatická. U žen se obvykle setkáme s vaginitidou (nepříjemné svědění genitálu s výtokem) a cervicitidou, dále se může vyskytnout salpingitida, endometritida nebo postižení pánevních orgánů. U mužů bývá typickým projevem uretritida (vyučování sekretu), ale může se vyskytnout i konjunktivitida, proktitida, epididymitida a prostatitida. U obou pohlaví se může projevit jako *lymphogranuloma venerum* (v ČR vzácně).

Chlamydia trachomatis

Kapavka

Kapavka vyskytuje jak u žen, tak u mužů. Kromě hnisavého zánětu močové trubice se projevuje jako cervicitida a salpingitida a podle způsobu pohlavního styku jako proktitida, faryngitida a konjunktivitida.

Neléčená může způsobit až zánět kloubů, endokarditidu či hnisavé infekce dna pánevního. Rovněž může být příčinou septického potratu.

Trichomoniáza

Rovněž se vyskytuje u žen i mužů. U žen se projevuje charakteristickým zpěněným zápachajícím výtokem.

Kvasinkové infekce

U kvasinkových infekcí dochází k tzv. "pingpongovému" přenosu z partnerů, což znamená, že je nutné přeléčit i sexuálního partnera/y.

Mycoplasma hominis

Bakterie, která často kolonizuje urogenitální trakt. Způsobuje uretritidu, prostatitidu, endometritidu nebo novorozenecké pneumonie.

HPV (human papillomavirus)

Soubor mnoha sérotypů viru, které způsobují rozmanitý klinický obraz. Pohlavně přenosné typy bývají

rizikovými faktory pro vznik cervikálního, laryngeálního nebo kolorektálního karcinomu. Klinicky se projevují jako papilomy, *verruca vulgaris*, hyperplazie sliznic, případně jako *condylomata accuminatum* v oblasti vulvy a anu. V primární prevenci používáme vakcinaci (Cervarix – proti 2 sérotypům, hrazeno pojišťovnou pro dívky i chlapce mezi 13-14 lety; Gardasil 9 – proti 9 sérotypům)

Herpes genitalis (HSV)

Po nákaze touto infekcí dochází k povrchovému poškození penisu nebo labií.

Bakteriální vaginóza

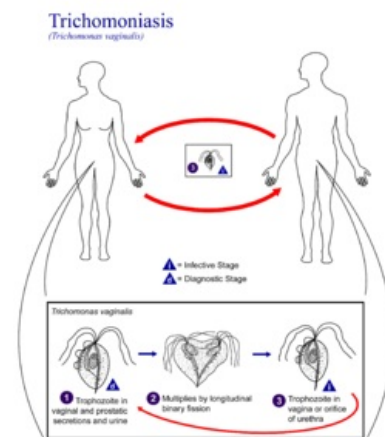
Typický fluor s "rybím zápachem". Vyskytuje se především u žen, u mužů způsobuje maximálně bolest v uretře.

Syfilis (Lues, Příjice)

Chronické, systémové onemocnění s charakteristickým průběhem střídání příznakového a bezpříznakového období.

Moluscum contagiosum

Jsou proliferativní infekce na genitálu či v jeho okolí.

Trichomoniáza

Vybraná sexuálně přenosná onemocnění a principy terapie

Onemocnění	Původce	Příklad léčby
Gonorrhoea	Neisseria gonorrhoeae	Ceftriaxon, azitromycin
Uretritida	Chlamydia trachomatis	Tetracyklin
	Ureaplasma urealyticum	Fluorochinolon
Vaginitida	Candida albicans	Flukonazol
	Trichomonas vaginalis	Metronidazol
Vaginóza	Gardnerella vaginalis	Metronidazol
Syfilis	Treponema pallidum	Penicilin
Ulcus molle	Haemophilus ducreyi	Ceftriaxon, azitromycin
Granuloma inguinale	Calymmatobacterium granulomatis	Tetracyklin, erytromycin
Zánětlivé onemocnění dna pánevního	Chlamydia trachomatis	Tetracyklin, erytromycin
Herpes genitalis	Herpes virus hominis	Aciklovir
Condyloma accuminatum	Papillomavirus	Lokální léčba
AIDS	HIV	Zidovudin, nevirapin

Odkazy

Související články

- Infekce ohrožující plod
- Mikrobiální obraz poševní

Použitá literatura

- KUBICOVÁ, M. Pohlavně přenosné nemoci u dospívajících. *Pediatric pro praxi*. 2015, roč. 16, vol. 6, s. 404-409,
- SCHINDLER, Jiří. *Mikrobiologie pro studenty zdravotnických oborů*. 1. vydání. Praha : Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3170-4.